

عنوان مقاله:

ارزیابی اثر عوامل مختلف بر جوانه زنی و رشد گونه اسپرسی همدانی *Hedysarum criniferum* Boiss. تحت شرایط گلخانه و رویشگاه در مناطق نیمه خشک

محل انتشار:

مجله مهندسی اکوسیستم بیابان، دوره 11، شماره 35 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

جاوید حیاتی - دانشگاه صنعتی

حمیدرضا کریم زاده - دانشگاه صنعتی

حمید متین خواه - دانشگاه صنعتی

حسین بشری - دانشگاه صنعتی

مصطفی ترکش اصفهانی - دانشگاه صنعتی

خلاصه مقاله:

بررسی و شناسایی عوامل تأثیرگذار بر جوانه زنی و رشد گونه های با ارزش در اکوسیستم های مرتعی، در برنامه های مدیریت، اصلاح و احیای مراتع ضروری است. در مطالعه حاضر تأثیر دوره آبیاری، شوری آب و درصد رس خاک بر جوانه زنی بذر و طول نهال های جوانه زده گونه در معرض خطر اسپرسی همدانی *Hedysarum criniferum* به عنوان یکی از گونه های بومی و خوشخوراک مراتع ایران بررسی شد. از اینرو آزمایشی بر پایه فاکتوریل و در قالب طرح کاملاً تصادفی با سه فاکتور دوره آبیاری در سه سطح ۷، ۱۰ و ۱۴ روزه، شوری آب در سه سطح کمتر از ۱، ۲-۱ و ۴-۲ دسی زیمنس بر متر و تغییرات رس در سه سطح ۰، ۱۰ و ۲۰ درصد و سه تکرار در شرایط گلخانه ای انجام شد. به منظور بررسی عوامل موثر بر پارامترهای گیاهی گونه فوق از روش GLM استفاده شد. نتایج نشان داد که از بین سه تیمار فوق تنها تیمار دوره آبیاری بر طول نهال های جوانه زده و درصد جوانه زنی گونه اسپرسی همدانی تأثیر معنی داری داشتند ($\alpha = 5\%$). به طوریکه بر اساس مقایسه میانگین شاخص ها بیشترین درصد جوانه زنی و ارتفاع نهال های جوانه زده در دوره آبیاری ۷ روزه مشاهده شد. نتایج نشان داد در شرایط رویشگاه ارتفاع و جوانه زنی گونه نسبت به بارندگی و EC به ترتیب افزایش و کاهش بود در حالیکه نسبت به رس تا رس ۲۵٪ کاهش و بعد از آن افزایش بود. و با توجه به واکنش جوانه زنی و طول نهال های جوانه زده اسپرسی همدانی نسبت به آبیاری می توان اظهار داشت که در شرایطی که بارندگی کافی نیست، پیش بینی انجام آبیاری بر رشد بذور و زنده ماندن گونه اسپرسی همدانی در پروژه های بذرکاری این گونه تأثیر بسزایی دارد و یا بایستی در زمانی بذرکاری انجام گیرد که احتمال بارندگی پس از کاشت بالا باشد.

کلمات کلیدی:

گونه مرتعی، طول جوانه ها، درصد جوانه زنی، احیای مرتع، دوره آبیاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1934522>

